

Longpatiënten - Ziekenhuizen ondersteunen de aangiftes van oud-rokers tegen de tabaksindustrie. 'Of de artseneed dat voorschrijft, is de vraag. Maar het is goed dat het gebeurt.'

EDWIN KREULEN, REDACTIE GEZONDHEID & ZORG

Het Amsterdamse Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis maakte gisteren bekend aangifte te doen tegen de vier grote tabaksfabrikanten. Het Groningse UMCG volgde direct. De ziekenhuizen ondersteunen daarmee twee longpatiënten die een half jaar geleden aangifte deden vanwege zware mishandeling, opzettelijke benadeling en valsheid in geschrifte. Het Openbaar Ministerie beraadt zich op de vraag of dit moet leiden tot een rechtszaak.

Het AvL, gespecialiseerd in kankerbehandelingen, zegt dat het 'dweilen met kraan open is' zolang mensen blijven roken. Dagelijks sterven 55 Nederlanders aan de gevolgen.

"De tabaksindustrie moet gestopt worden", zegt AvL-bestuurder René Medema. Hij signaleert dat de producenten nieuwe klanten in de derde wereld massaal aan het roken proberen te krijgen. De eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid van het ziekenhuis en de eed van Hippocrates die elke arts uitspreekt, rechtvaardigen volgens Medema deze stap.

In de eed staat onder meer 'ik zal zorgen voor zieken, gezondheid bevorderen en lijden verlichten'. "Dat is een erg algemene formulering, daar kun je veel onder scharen", zegt Jannes van Everdingen. Hij werkte als dermatoloog en publiceerde geregeld over de artseneed.

"Die eed is een inspanningsverplichting van de individuele arts. Die betekent niet dat artsen als groep andere partijen op basis van die regel voor het gerecht zouden moeten slepen. Omdat die partijen zich er niet aan houden: mensen moedwillig verleiden en verslaafd maken. En waar eindigt dit? Gaan we dan ook procederen tegen fabrikanten die te veel zout in het eten stoppen, of die bevorderen dat mensen te veel eten? Ook daar zitten verslavingsaspecten aan."

Toch juicht Van Everdingen toe dat patiënten de zaak aanklaarten en dat artsen dit uit loyaliteit steunen. "Want laten we wel zijn, we weten al tientallen jaren dat roken schadelijk is en de laatste tien jaar ook steeds beter dat meerroken schadelijk is. Wij kunnen niet vaak en hard genoeg zeggen dat een roker zijn eigen gezondheid schaadt, maar ook die van andere mensen."

Een woordvoerder van het Functioneel Parket, het onderdeel

van justitie dat de aangiftes behandelt, zegt dat een beslissing over vervolging niet de komende weken te verwachten is.

Verzekeraar denkt nog na over aangifte

Kunnen zorgverzekeraars zich aansluiten bij de claim tegen de tabaksindustrie? De zorgkosten van hun verslaafde cliënten lopen aardig in de papieren. "Daar moeten we over nadenken", zegt een woordvoerder van verzekeraar VGZ. "Het is een interessante zaak, maar we moeten uitzoeken of we een rol kunnen spelen."

Het Groningse UMC probeert volgende week de andere universitaire ziekenhuizen achter de aangifte te krijgen. De ziekenhuizen zijn niet de eerste artsorganisaties die de rokers ondersteunen. De artsenstichting die vaktijdschrift NTVG uitgeeft en de fysiotherapeuten verzameld in ClaudicatioNet gingen hen voor. Ook de Stichting Rookpreventie Jeugd, KWF Kankerbestrijding en patiënten die zich organiseren via de site sickofsmoking.nl, hebben zich bij de aangifte gevoegd.

Steeds meer ziekenhuizen bannen de roker helemaal van hun terrein. Anderhalf jaar geleden was het Röpcke-Zweers Ziekenhuis in Hardenberg de eerste. Begin dit jaar volgde het Medisch Centrum Leeuwarden en deze maand het Westfriesgasthuis in Hoorn. Ook het UMC Utrecht, het Deventer Ziekenhuis en het Isala Ziekenhuis in Zwolle en omstreken scherpen hun rookbeleid aan.

© Foto Hollandse Hoopje
Brandende sigaretten in de testmachines van een tabaksfabriek in Ierland.